

Testament van Martinus Hortensius, verleden te Leiden op 15 augustus 1639. (Erfgoed Leiden)

Op huijden den 15en Augusti anno xvi hondert | negenendertich des voormiddaechs clocke | omtrent negen uijren, compareerde voor | mij **Cornelis Dircxz van Grotelande**, notaris | publijck bijde hove van Hollant opde nominatie | der Stadt Leijde geadmitteert, ende de | naergenoemde getuigen, de welgeleerde heere **Martinus | Hortensius**, [*invoeging*] professor tot Amsterdam, | jegerwoordich binnen deser | Stadt Leijde, sieckelick van lichaeme te bedde | leggende, doch dies niettemin sijn verstant | redenen, ende memorie wel machtig ende | voller gebruijckende. Ende verclaerde in dit | toegevouwen papier, mit een anders hant hebben doen schrijven, ende bij hem ondergeteijckent, | sijn uijterste wille.¹ Begerende | dat tselve stadt grijpende ende effect sorteren sal | tsij als testament codicil gifte uijt | saecks des doots, off soo het andersints best bestaen | mach. [*invoeging*] Wilde oock dat tgene hij onder sijn hant | ende signatuijre | naer desen | sal disponeren, off | naelaten, mit | vermaen dat het | geschiet [uijt] cracht | van desen ende anders | met van | sulcks effect wesen | sal, als off het | in (?) verhavet (?) | ende begrepen | was | Aldus gedaen ten dage, | maende, ende jare alsboven, binnen Leijden ter | woonplaetse van ~~hem comparant present~~ | **Neeltje Claesdr van Noort**,² weduwe | van **Harman Florisz van Poelgeest**, present | **Aelbert Symonsz Stam**,³ meester timmerman | ende **Claes Segers van Stellingwerff**,⁴ deurwaerder, | als geloofwaerdiche getuigen hier toe benefens | mij notaris versocht ende gebeden. Welcke | getugen affirmeerden des comparant wel te kennen | ende dat hij denselve ende geen ander persoon was.

[*was getekend*]

Martinus Hortensius

Aelbert Symon Soen Stam

Claes Segersz van Stellingwerff

C. van Grotelande, nots. Publ.

1639

-
- ¹ Het betreft hier dus een gesloten testament, dat op deze manier als codicil wettig werd gemaakt. Volgens **Ernst Moes** (in *Oud Holland* 1885, p. 215) liet de ongetrouwde **Hortensius** een “natuurlijk zoontje” na, wat de reden voor dit gesloten testament geweest kan zijn. Volgens Moes – die geen bron opgeeft – werd “van stadswege” **Jan Cornelisz Swanenburch**, “van Weesp”, tot voogd over dit kind aangesteld. Aangezien Moes meer feiten vermeldt die nergens anders zijn te verifiëren, en hij in 1885 bij het veilinghuis Frederik Müller in Amsterdam werkte, zal hij deze gegevens ontleend hebben aan een privaat dossier dat hij daar onder ogen kreeg. Genoemde bakkerszoon **Jan Cornelisz Swanenburch**, gehuwd in 1629 met **Barbara Nollet**, woonde overigens in Leiden.
- ² **Neeltgen Claesdr van Noort** (*1586). In 1639 was zij dus 53 jaar oud. Zij was een dochter van schepen (1605), weesmeester en burgemeester (1613) **Claes Cornelis [Quant] van Noort (†1613)**. Op 18 april 1614 ging zijn te Leiden in ondertrouw met de warmoesman **Harmen Florisz van Poelgeest** († 1635). In 1652, bij het huwelijk van haar dochter **Barbara Harmansdr van Poelgeest**, woonde zij op het Rapenburg. Zij wordt echter niet vermeld in de index op de reeks beschrijvingen van huizen aan het Rapenburg.
- ³ **Aelbert Symonsz Stam [Verhouff]** (*1582). In 1639 was hij dus 56 jaar oud. Bij zijn huwelijk in 1605 woonde hij op het Rapenburg, “tegenover Sevenhuysen” (= het Rapenburg vanaf de Nieuwsteeg tot de Kloksteeg).
- ⁴ **Claes Segertsz van Stellingwerff** woonde in 1645, ten tijde van het huwelijk van zijn broer, in de St Pieters choorsteeg (= Pieterskerkchoorsteeg). In 1674 woonde hij daar nog steeds. **Hortensius** had daar in 1630 op kamers gezeten bij de kleermaker **J[oh]an van Cralingen**. Zij zullen elkaar daar hebben ontmoet.